

**SKEMA E VLERËSIMIT TË TESTIT TË PROVIMIT TË MATURËS DHE PROVIMIT PROFESIONAL
NGA GJUHA SHQIPE DHE LETËRSIA, JANAR 2023**

1. Nxënësi/nxënësj* merr **1 pikë** nëse ka shkruar: *Duke u fokusuar te mënyra se si të fitojë më shumë para (dhe përgjigje të tjera të sakta).*
2. Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: *Dëmtimi i florës dhe faunës.*
3. Është rrethuar numri 1: *jetën e njeriut – 1 pikë*
4. Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: *Jo te gjithë njerëzit e institucionet veprojnë njëllon ndaj mjedisit.*
5. Nxënësi merr **2 pikë** nëse ka shkruar: *Mënyra më e mirë për të parandaluar ndotjen e tokës është përmes menaxhimit të mbeturinave në mënyrë te organizuar, shfrytëzimit të tokës në mënyrë të organizuar dhe praktikave adekuate bujqësore.*

Nxënësi merr **1 pikë** nëse shkruan vetëm pjesën e parë të argumentit (*Mënyra më e mirë për të parandaluar ndotjen e tokës është përmes menaxhimit të mbeturinave në mënyrë te organizuar*).

6. Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: *“Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zylo”, Dritëro Agolli*
7. Është rrethuar numri 2: *Demka – 1 pikë*
8. Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: *monologun dhe dialogun*
9. Është rrethuar numri 1: *naiv dhe tragjikomik – 1 pikë*
10. Është rrethuar numri 2: *poemë – 1 pikë*
11. Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: *tercina*

12. Gjithsej 3 pikë:

- A) Nxënësi merr **2 pikë** nëse ka shkruar: *Sepse Dante idealizonte Virgjilin, ose ka qenë i inspiruar nga Virgjili meqenëse rilindësit kanë lexuar shkrimtarët antikë për frymëzim (dhe përgjigje të tjera të sakta).*

Nxënësi merr **1 pikë** nëse shkruan se *Dante e zgjodhi Virgjilin sepse ka qenë i frymëzuar nga ai, pa argumentuar arsyen pse.*

---

*Në tekstin e mëtejshëm nxënësi

B) Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: *Beatriçen*

13. Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka rrethuar personazhet që nuk bëjnë pjesë në “Komedinë Hyjnore”: *Antigona; Mefistoteli*

14. Gjithsej **2 pikë**:

VEPRA	AUTORI	GJINIA LETRARE	PERIUDHA LETRARE
Libri i këngëve	<i>Françesko Petrarka</i>	Lirike	<i>Rilindja/Renesanca</i>
Lahuta e Malcisë	Gjergj Fishta	<i>Epike</i>	<i>Rilindja</i>
Pas vdekjes	<i>Çajupi</i>	<i>Dramë</i>	Realizëm
Iliada	Homeri	<i>Epike</i>	<i>Antikiteti</i>

Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka plotësuar autorin, gjininë letrare dhe periudhën letrare së paku dy veprave letrare që janë të dhëna në tabelë.

15. Nxënësi merr **2 pikë** nëse ka zgjedhur: *Njeri me ambicie për zhvillimin e vendit të tij* dhe zgjedhjen e vet e argumenton: *Dr. Gjilpëra pas mbarimit të studimeve i përgatitur me dituri e kulturë, vendos që të kthehet në vendlindje për të dhënë kontributin e tij (dhe përgjigje të tjera të sakta).*

Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka identifikuar ose zgjedhur vetëm karakteristikën e saktë: *Njeri me ambicie për zhvillimin e vendit të tij pa argument.*

16. Gjithsej **2 pikë**:

Nxënësi merr **1 pikë** nëse shkruan: *Nositi – Identifikon poetin*

Nxënësi merr **1 pikë** nëse shkruan: *Liqeni – Identifikon jetën*

17. Gjithsej **2 pikë** nëse ka shkruar: *Sepse trajtohet motivi i vetëfljimit në emër të dashurisë dhe jetës (dhe përgjigje të tjera të sakta).*

Nxënësi merr **1 pikë** për përgjigje të shkurtër: *Poezia përmban motivin e sakrificës ose vetëfljimit*

18. Nxënësi merr **1 pikë** nëse shkruan: *Me metaforë*

19. Nxënësi merr **1 pikë** nëse shkruan: Forma – *veprore*; Koha – *e kryer e thjeshtë*; Mënyra – *dëftore*

20. Nxënësi merr **1 pikë** nëse identifikon dhe rishkruan saktë tri fjalët e shkruara gabim: *Krijuar; Gjithçka; Prapëseprapë*

21. Gjithsej **2 pikë**:

A) Nxënësi merr **1 pikë** nëse fjalinë e dhënë në ligjëratën e drejtë e kthen në ligjëratën e zhdrejtë: *“Ai ishte betuar se herën tjetër do të thotë vetëm të vërtetën”*.

B) Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka argumentuar përgjigjen nën A duke cekë ndryshimet: *Ndryshimin e kohëve të foljes, përemrit dhe respekton shenjat e pikësimit*.

22. Gjithsej **2 pikë**, nëse nxënësi shkruan kuptimet e frazeologjizmave të dhënë:

I ra bisht punës - *E bëri punën pa kujdes* - **1 pikë**

Më preu në besë - *Më tradhtoi* - **1 pikë**

23. Gjithsej **2 pikë** nëse ka rishkruar saktë tekstin duke respektuar drejtshkrimin: *E merrja me mend se si **pikat** e panumërta rrokulliseshin tani në faqet e pjerrëta të **çatisë sonë**, duke shpejtuar të binin sa më parë në tokë, që pastaj të avulloheshin dhe të ngjiteshin prapë atje lart, në qiellin e **bardhë**. Ato nuk e dinin se në strehët e **çatisë** i priste një **grackë** e panjohur, qyngji prej llamarine.*

Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka bërë vetëm një gabim (p.sh. ka shënuar gabim ose nuk ka shënuar fare një “ë” ose një përemër).

Nxënësi merr **0 pikë** nëse ka dy ose më shumë gabime.

24. Skema e vlerësimit të tekstit funksional

FORMA DHE PËRMBAJTJA E TEKSTIT 3 pikë	GJUHA 3 pikë	STILI 2 pikë
Të gjitha të dhënat e shkruara në udhëzim janë renditur sipas parimeve të hartimit të tekstit. 3 pikë	Në tekst nuk ka gabime gramatikore dhe drejtshkrimore. 3 pikë	Fjalitë janë ndërtuar qartë dhe janë në përputhje me përmbajtjen dhe formën e tekstit. 2 pikë

Të gjitha të dhënat janë renditur mirë, por mungon ndonjë e dhënë që e vështirëson kuptimin e tekstit, përkatësisht elementi kryesor që nuk e përmbys formën e tekstit. <i>2 pikë</i> Mungojnë shumë të dhëna, por teksti kuptohet. <i>1 pikë</i> Nuk është respektuar forma e dhënë ose përmbajtja e tekstit është e pakuptueshme. <i>0 pikë</i>	Norma drejtshkrimore dhe gramatikore pjesërisht është respektuar, por ka lëshime si: - përdorimi i shenjave të pikësimit - përdorimi i drejtë i pjesëve gramatikore <i>2 pikë</i> Normat gramatikore dhe drejtshkrimore janë respektuar pjesërisht: - nuk përdoret si duhet gjuha letrare, por e folura dialektore - gabon në përdorimin e shenjave të pikësimit (p.sh. nuk përdor presjen gjatë numërimit, gjatë ndërtimit të fjalive të nënrenditura dhe/apo - gabon në përdorimin e parafjalëve... <i>1 pikë</i> Në tekst ekzistojnë tri apo më shumë gabime thelbësore të gjuhës standarde (përdorimi i gabuar i rasave, gabime në përdorimin e shkronjës së madhe, nuk respekton rregullat e shkrimit të fjalëve bashkë dhe ndaras, zbatimi i njohurive për alternimin e zanoreve, gabon në përdorimin e zanores ë, nuk zbaton rregullat sipas të cilave nuk shkruhet bashkëtingëllorja <i>j</i>, gabon në përdorimin e trajtës mohuese.	Në tekst ka gabime stilistike (p.sh. përsëritja e fjalëve të njëjta në një fjali ose në fjalitë që pasojnë/ drejtohet në mënyrë të gabuar/ përdorimi i pleonazmës/ mungesë e të shprehurit/ theksimi i tepruar i të dhënave. <i>1 pikë</i> Fjalitë nuk janë ndërtuar mirë, janë të paqarta, të papërfunduara... <i>0 pikë</i>

	0 pikë	

25. Skema e vlerësimit të esesë:

Migjeni dhe revolta e tij

Përmbajtja 7 pikë

Respektimi i kërkesave të dhëna	Hartimi i një teksti që i përshtatet kërkesave të dhëna: - shkruan për revoltën e poetit në krijimtarinë e tij letrare (1 pikë) - shkruan për temën kryesore të krijimtarisë së Migjenit mjerimin, hero i të cilit është populli (1 pikë) - tregon se mjerimi tek populli sjellë varfëri, trishtim, dhimbje, përbuzje, pa dituri, shkatërron ëndrrat fëmijërore, depresion, humbje të vlerave të moralit (1 pikë) <i>Gjithsej 3 pikë</i>
Mendimi kritik, përdorimi i të dhënave, argumentimi dhe dhënia e qëndrimit personal, mendimit idesë...	Krijimi i tekstit: - qasja origjinale/ kreative ndaj temës (1 pikë) - përdorimi dhe lidhja e shembujve relevant gjatë hartimit të temës/ të dhënave në zhvillimin e temës (1 pikë) - argumentimi i hollësishëm dhe lidhja e shembujve/ të dhënave në zhvillimin e temës (1 pikë) - argumentimi me fakte dhe qëndrime personale (1 pikë) <i>Gjithsej 4 pikë</i>

Gjuha dhe struktura e tekstit – 6 pikë

GJUHA 3 pikë	STILI 2 pikë	FORMA GRAFIKE E TEKSTIT 1 pikë
Në tekst nuk ka gabime gramatikore dhe drejtshkrimore. <i>3 pikë</i>	Fjalitë janë ndërtuar qartë dhe janë në përputhje me përmbajtjen dhe formën e tekstit.	Përshtatja e organizimit të tekstit duke përshtatur formën e shkrimit me anën logjike (ndahen qartë

Norma drejtshkrimore dhe gramatikore përgjithësisht respektohet dhe është përdorur si e tillë: - përdorimi i shenjave të pikësimit dhe i formulimeve gjuhësore <i>2 pikë</i> Normat gramatikore dhe drejtshkrimore janë respektuar pjesërisht: - nuk përdoret si duhet gjuha letrare, por e folura dialektore - gabon në përdorimin e shenjave të pikësimit (p.sh. nuk përdor presjen gjatë numërimit, gjatë ndërtimit të fjalive të nënrenditura dhe/apo - gabon në përdorimin e parafjalëve... <i>1 pikë</i> Në tekst ekzistojnë tri apo më shumë gabime thelbësore të gjuhës standarde (përdorimi i gabuar i rasave, gabime në përdorimin e shkronjës së madhe, nuk respekton rregullat e shkrimit të fjalëve bashkë dhe ndaras, zbatimi i njohurive për alternimin e zanoreve, gabon në përdorimin e zanores ë, nuk zbaton rregullat sipas të cilave nuk shkruhet bashkëtingëllorja <i>j</i>, gabon në përdorimin e trajtës mohuese. <i>0 pikë</i>	<i>2 pikë</i> Në tekst ka gabime stilistike (p.sh. përsëritja e fjalëve të njëjta në një fjali ose në fjalitë që pasojnë/ drejtohet në mënyrë të gabuar/ përdorimi i pleonazmës/ mungesë e të shprehurit/ theksimi i tepruar i të dhënave. <i>1 pikë</i> Fjalitë nuk janë ndërtuar mirë, janë të paqarta, të papërfunduara... <i>0 pikë</i>	hyrja, zhvillimi dhe përfundimi) <i>2 pikë</i> Mospërshtatja e formës së tekstit strukturës së tij logjike (nuk ndahen hyrja, zhvillimi dhe përfundimi). <i>0 pikë</i>

Skema e vlerësimit të esesë:

Koha e çmuar sa vetë jeta ...

Përmbajtja 7 pikë

Respektimi i kërkesave të dhëna	Hartimi i një teksti që i përshtatet kërkesave të dhëna: - tregon për konceptimin e termit kohë; ç'është koha për ju? (1 pikë) - tregon se në cilin rast teknologjia është mik dhe në cilin armik (1 pikë) - tregon se çka përbën vlerë sot; telefoni, koha, paraja apo dituria (1 pikë) Gjithsej 3 pikë
Mendimi kritik, përdorimi i të dhënave, argumentimi dhe dhënia e qëndrimit personal, mendimit idesë...	Krijimi i tekstit: - qasja origjinale/ kreative ndaj temës (1 pikë) - përdorimi dhe lidhja e shembujve relevant gjatë hartimit të temës/ të dhënave në zhvillimin e temës (1 pikë) - argumentimi i hollësishëm dhe lidhja e shembujve/ të dhënave në zhvillimin e temës (1 pikë) - argumentimi me fakte dhe qëndrime personale (1 pikë) Gjithsej 4 pikë

Gjuha dhe struktura e tekstit – 6 pikë

GJUHA 3 pikë	STILI 2 pikë	FORMA GRAFIKE E TEKSTIT 1 pikë
Në tekst nuk ka gabime gramatikore dhe drejtshkrimore. 3 pikë Norma drejtshkrimore dhe gramatikore përgjithësisht respektohet dhe është përdorur si e tillë: - përdorimi i shenjave të pikësimit dhe i formulimeve gjuhësore 2 pikë	Fjalitë janë ndërtuar qartë dhe janë në përputhje me përmbajtjen dhe formën e tekstit. 2 pikë Në tekst ka gabime stilistike (p.sh. përsëritja e fjalëve të njëjta në një fjali ose në fjalitë që pasojnë/	Përshtatja e organizimit të tekstit duke përshtatur formën e shkrimit me anën logjike (ndahen qartë hyrja, zhvillimi dhe përfundimi) 2 pikë Mospërshtatja e formës së tekstit strukturës së tij logjike (nuk ndahen

Normat gramatikore dhe drejtshkrimore janë respektuar pjesërisht: - nuk përdoret si duhet gjuha letrare, por e folura dialektore - gabon në përdorimin e shenjave të pikësimit (p.sh. nuk përdor presjen gjatë numërimit, gjatë ndërtimit të fjalive të nënrenditura dhe/apo - gabon në përdorimin e parafjalëve... <i>1 pikë</i> Në tekst ekzistojnë tri apo më shumë gabime thelbësore të gjuhës standarde (përdorimi i gabuar i rasave, gabime në përdorimin e shkronjës së madhe, nuk respekton rregullat e shkrimit të fjalëve bashkë dhe ndaras, zbatimi i njohurive për alternimin e zanoreve, gabon në përdorimin e zanores ë, nuk zbaton rregullat sipas të cilave nuk shkruhet bashkëtingëllorja j, gabon në përdorimin e trajtës mohuese. <i>0 pikë</i>	drejtohet në mënyrë të gabuar/ përdorimi i pleonazmës/ mungesë e të shprehurit/ theksimi i tepruar i të dhënave. <i>1 pikë</i> Fjalitë nuk janë ndërtuar mirë, janë të paqarta, të papërfunduara... <i>0 pikë</i>	hyrja, zhvillimi dhe përfundimi). <i>0 pikë</i>